

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYSZEN: EGY ÓRA 1 K 40 P.
NAGYRÉSZLET: KORONA. VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 40 FILLER. KÖNYVÉRTÉK: KORONA 40 FILLER

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 40

Németország és az Egyesült Államok konfliktusa

Allandó tanácskozások a német főhadiszálláson — A német kormány válasza csütörtök előtt nem várható — A franciák nagy veresége a Morte Homme elleni támadásban — Doberdonál csapataink visszaverték az olaszokat

Debrecen, április 25.

A német nagy főhadiszálláson husvét ünnepe beható tanácskozásokkal telt el, amelyeken az Egyesült Államok jegyzékére adandó válasz tartalmát vitatták meg. Közben a birodalmi kancellár Berlinbe utazott, itt megbeszélést folytatott az Egyesült Államok nagykövetével és ma visszautazott a főhadiszállásra, ahol tovább folynak a tanácskozások. Egy tájiratunk szerint a német kormány döntése csütörtökre várható.

Az eddigi tanácskozásokról semmiféle hír sem került nyilvánosságra, mindazonáltal a berlini sajtó magatartásából következtetni lehet arra, hogy az Unio és Németország közötti béke fontartása nem Németországon fog műltni. A német birodalmi kormány kész elmemni a végső határig a béke megőrzése érdekében, vagyis hajlandó Amerika kívánságainak eleget tenni, amennyiben ezek a kívánságok összeférnek Németország becsületével. Az önvédelmi harcában arról a fegyverről lemondani, amely Anglia kiéheztetési hadjáratával szemben oly hatásosnak, sőt egyedül célravezetőnek bizonyult, még az amerikai összeköttetés megszakításával való fenyegetésnek hatása alatt sem hajlandó. A német kormány készséggel eleget tesz a méltányos amerikai szempontoknak, amint azt korábban is hangoztatta. — A helyzet súlypontja tehát tovább is abban keresendő, vajjon Amerika többet akar-e Németországtól, mint az Amerika iránti méltányosságot.

A harcatereken a tegnapi nap eseményei sehol sem változtatták meg a helyzetet. Verdun körletében tovább folyt az elkeseredett harcok, főleg a Maas balpartján, ahol a franciák ismét szörnyű veszteségeikkel fizették meg a Morte Homme ellen kezdett, de meddőknek bizonyult támadási kísérleteiket. — Az orosz harctéren tegnap Dünaburg környékén ismét hiába próbáltak előretörni az oroszok a németek vonalai ellen. Az olasz határon csak San Martinónál voltak kisebb, mieinkre sikeresen végződött harcok. A Balkánon tovább tartott az általános mozdulatlanság.

Az Unio és Németország Tanácskozások a nagy főhadiszálláson

Berlin, április 25. A főhadiszálláson a múlt hét utolsó napjaiban beható tanácskozások folytak a helyzetről, amely a pénteken este átnyújtott amerikai jegyzék folytán állott elő. A végleges döntésre hivatott fórumok között a tárgyalások folyamatban vannak. Az eddigi eredményről e pillanatban még semmit sem közöltek.

Berlin, április 25. Gérard amerikai nagykövet ma egy óra hosszat tanácskozott Bethmann-Hollweg birodalmi kancellárral. — A kancellár ma este visszautazott a főhadiszállásra, ahol megállapítják a válaszijegyzék végleges szövegét.

Higgadt felfogás Berlinben

Bécs, április 25. (Magyar Távirati Iroda.) A Neues Wiener Tageblatt jelenti Berlinből: Az amerikai jegyzék-ügyében folytatott tárgyalásokat az ünnepek alatt sem szakították meg. Valószínűnek tartják, hogy csütörtök előtt nem történik meg a döntő határozat. A német kormány részéről előreláthatóan mindent megtesznek, hogy a fenyegető kenyértörést, amennyiben az ország becsületével összegyezhető, elhárítsák.

Berlin, április 25. A Berliner Tageblatt írja: Wilson jegyzékének hangja nem alkalmas a veszély elintézésének megkönnyítésére. Céltalan, hogy éles szavaira hasonlóval feleljünk. A hadművészethez tartozik, hogy szenvedélyektől ne vezettessünk helytelen irányba.

A Vossische Zeitung írja: Tudnunk kell mindenekelőtt, hogy Amerika óhajtja-e a békét, avagy elhatározta-e az utolsó lecsapást. — A nyolcadik ellenség sem ragadhatja ki kezünk-ből a győzelmet.

A newyorki német egyetemi polgárok

Berlin, április 25. (Magyar Távirati Iroda.) A berlini egyetem rektora ma táviratot kapott Newyork egyetemének német polgáraitól, a

German University vezetőjétől, amelyben annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy Amerika és Németország között megmarad a békés viszony.

Az Unio és az entente nem kooperálhat

Genf, április 25. (Magyar Távirati Iroda.) Párisból jelentik: A Temps azt a kérdést fejtegeti, vajjon előnyös lesz-e az entente-hatalmakra nézve, ha az Egyesült Államok beleavatkoznának az európai háborúba. Ez esetben — írja — bizonyosra vehető, hogy az Egyesült Államok beszüntetnék a munició-szállítást az entente részére. A lap azzal a megállapítással végzi fejtegetéseit, hogy Amerikának és az ententének katonai kooperációjáról még gondolkodni sem lehet.

A kollektív Japán

Rotterdam, április 25. (Magyar Távirati Iroda.) A londoni Morning Post jelenti Washingtonból: A japán kormánynak a bevándorlási törvény elleni tiltakozó jegyzéke Washingtonban nagy nyugtalanságot idézett elő, mert a tiltakozó jegyzék egyidőbe esik a Németországgal kielesedett konfliktussal.

A belga-francia harctér

Berlin, április 25. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszínterről:

A tüzéségi- és repülő tevékenység mindkét részen igen élénk volt.

A Maastól nyugatra éjjel Avocourttól északkeletre kézigranátharcok voltak. A Morte Hommetől keletre fekvő árkaik ellen többszörös hullámban intézett támadás gyalogsági tüziünkben megghiusult.

Repülőink bőségesen vetettek bombákat sok ellenséges szállás- és hadtáphelyre. Egy ellenséges repülőgépet védőágyunk Thaurénél lelőttek és szétromboltak, egy másik pedig a Maastól keletre a levegőben megfordulva lezuhant.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

URANIA

Szerda — Csütörtök
április 26—27.

Nordlath-műsor!

Egy játékos

aki nyer

bűnügyi dráma
3 felvonásban.

Leányfürdő

vígjáték 2 felvonásban.

A nagylabu

házasághozvetítő
vígjáték.

Sandiken

természeti felvétel.

Előadások 5 órakor kezdődnek,
7 és 9 órakor kezdődnek helyszínról.

APOLLO

Ma, szerdán!

Előadások 5 órakor
mértékelt 7 és 9 órakor
rendes helyszínről.

Két sláger!

Két újdonság!

A rejtelmes

feleség

társadalmi dráma
3 felvonásban.

Senki fia

dráma 3 felvonásban.

Sas és veréb

filmjáték 1 felvonásban.

Az angol flotta kudarca a belga partvidéken

Berlin, április 25. A Wolff-ügynökség jelenti:

Április 24-én reggel számos monitorból, torpedórombolóból és kisebb-nagyobb gőzösből álló angol haderő jelent meg a flandriai tengerpart előtt, amely látszólag aknákat keresett és bombázási állások megjelölésére bójákat rakott le. Három, Flandriában levő torpedónaszádunk megtámadta a monitorokat, rombolókat és segédjárműveket, visszaszorította és megakadályozta azokat munkájuk folytatásában. Torpedónaszádaink a heves tüzelés dacára sértetlenek maradtak. Az angol haderők ezután elhagyták a flandriai tengerpartot.

A TENGERÉSZETI VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Német repülő Dower fölött

London, április 25. A hadügyminisztérium közli: E hó 24-én Dower fölött ellenséges légi jármű jelent meg 6000 méter magasságban. A védőágyuk tüze előzte a légi járművet, amely nem dobott le bombát.

Az angol véderőreform ellen

London, április 25. (Magyar Távirati Iroda.) A londoni grófságban a husvéti ünnepek alatt 37 gyűlés volt, amelyen tiltakoztak az általános védkötelezettség behozatala ellen és a békefeltételek megállapítását követelték.

Elsüllyesztett gőzösök

London, április 25. (Magyar Távirati Iroda.) A Reuter-ügynökség jelenti: A Berkelstroom holland gőzöst egy német buvárhajó ágyulövessel elsüllyesztette.

Az orosz háború Höfer jelentése

Budapest, április 25. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, április 25. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Garbunowkától délkeletre újra veszteségteljesen omlott össze egy orosz támadás.

Egy német repülőraj a megfigyelés szerint jó eredménnyel támadta meg a morodecnoi vasúti- és raktártelepeket.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A törökök harcai Trapezunt és Kut-el-Amara

Berlin, április 25. Moraht őrnagy a török harctéri helyzetről a következőket írja: Nem lehet vitatni, hogy Trapezunt megszállása az oroszokra nézve sikert jelent, amelyet azonban nem szabad tulbecsülni. E siker főleg morális jelentőségű, katonai értéke pedig a területnyerésben és abban áll, hogy megszállottak egy fontos helységet, amely az ország belsejével való összeköttetést illetőleg és mint kikötőveendő tekintetbe. Ezzel azonban az oroszok sikerének jelentősége ki is merült. Katonailag döntő befolyással azonban a hadjárat egész menetére és az általános hadi helyzetre ez az

esemény egyáltalában nem lehet, mert nem országrészek elfoglalása a tulajdonképeni hadicél, hanem az ellenséges seregrészek veresége és megsemmisítése, ez azonban az oroszoknak éppen nem sikerült.

Trapezunt megszállásának a mezopotámiai eseményekre való hatása teljesen kizártnak tekintendő. A két hadszíntér közötti távolság sokkal nagyobb, sem hogy erről beszélni lehetne. Közben az angolok helyzete mind kedvezőtlenebbül alakul. Az angol tudósítások is kénytelenek beismerni, hogy Townshend tábornok szükségét szenved municióban és élelemben. Angliában nagy aggodalmat kelt, hogy az angol hadügyi hivatal semmiféle hírt sem közöl a kut-el-amarai helyzetről. A minden fronton kedvezőtlen katonai helyzetet Angliában nem az ujonchiánnyal, hanem az angol haderők szétforgácsolódásával magyarázzák. Egy angol lap véleménye szerint a vereségeket nem a haderők csekélyesége, hanem a hibás hadvezetés és a rendelkezésre álló erők célszerűtlen alkalmazása okozta. Számos angol csapat tetlenül áll Szalonikinél, több hadtestet minden szükség nélkül Egyiptomban és a Suezcsatornánál tartanak vissza és nagyszámu csapatok harcoltak Mezopotamiában, a nélkül, hogy győztek volna.

Kut-el-Amara eleste előtt

Lugano, április 25. (Magyar Távirati Iroda.) A Corriere della Sera tudósítója táviratozza Londonból:

A Kut-el-Amara körül levő török vonalak áttörésére irányult kísérletek kudarca miatt Towshend tábornok 10,000 emberével az éhség folytán kényszerítve lesz megadni magát a törököknek.

Konstantinápoly, április 25. (Magyar Távirati Iroda.) A főhadiszállás jelenti: A Tigris folyó kiáradása következtében az ellenséget e hó 22-iki veresége után nem üldözhattük. — Kut-el-Amaránál a helyzet változatlan. — A lakosság egy része uszva menekül a folyón át mihozzánk s menedéket keres nálunk.

A balkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, április 25. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, április 25. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán hadszíntérről:

Nincs újság.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A görög trónörökös bolgár hercegnőt vesz feleségül

Athén, április 25. György görög trónörökös néhány nap múlva Konstantinápolyba és onnan Szófiába utazik. Udvari körökben a trónörökös utazását azzal hozzák kapcsolatba, hogy Szófiában találkozni akar Ágost Vilmos porosz herceggel, aki tudvalevőleg Ferdinánd cár vendége. Olyan hírek is vannak forgalomban, hogy a trónörökös egy bolgár hercegnőt készül eljegyezni. Görögországban szívesen látnák, ha a trónörökös ily házassággal megszilárdítaná a két állam jövődi viszonyát.

Hadi-állapot Athénben

Athén, április 25. (Magyar Távirati Iroda.) A Venizelos-párt izgatásai következtében a minisztertanácsban Gunaris belügyminiszter javaslatot terjesztett elő, hogy Athénben hirdessék ki a hadi-állapotot. A javaslatához a kabinet valamennyi tagja és a király is hozzájárult.

Athén, április 25. (Magyar Távirati Iroda.) Konstantin király elnöklése alatt tegnap koronatanács volt, amelyen megállapították a kormány magatartásának irányát arra az esetre, ha a központi hatalmak és szövetségesek megkezdik az offenzívát Szaloniki ellen.

Az olasz háború

Budapest, április 25. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A doberdoi fensik délnyugati szegélyén az olasz támadások visszaverése folytán meglehetősen nyugalom állott be.

San Martinótól északnyugatra osztagaink benyomultak az ellenség állásába, robbantásokkal megsemmisítették a nehéz aknavetőket és e feladatuk teljesítése után tervszerűen visszatértek árkaikba.

A Zagora-szakaszon élénk tüzérségi harcok fordultak elő. A csucs időnkint nehéz mozsaraink tüze alatt állott.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A polgármester meghívta Debrecenbe Kuyper volt holland külügyminisztert

A semleges külföld egyik kitünő államférfia, Kuyper dr. volt németalföldi külügyminiszter, a husvéti ünnepek alkalmából szombaton Budapestre érkezett, ahol leányai mint a holland Vörös Keresztes misszió tagjai fejtenek ki nemes tevékenységet. A volt miniszter egyszersmind a hollandiai református egyház egyik legkiválóbb alakja és mint egyháztörténeti írónak neve világszerte ismert. Kuyper dr. budapesti látogatása arra indította Debrecen város polgármesterét, hogy a magyar kálvinisták fővárosának vendégszeretétől följajlanja az illusztris államférfiu részére és ezáltal a németalföldi és a magyar református egyházak közötti évszázados kapcsolatot még inkább megerősítse. A polgármester ugyanis Kuyper drhoz a következő levelet intézte:

Kegyelmes Uram!

A mai budapesti lapokból nagy örömmel olvastam, hogy Excellenciád Budapesten megjelent, sőt ismételen vissza fog térni ide. Mint a magyarországi ugynevezett kálvinista Rómának, Debrecen városának ezidőszerinti polgármestere, bátor vagyok Excellenciádat tisztelettel arra kérni, hogy legyen kegyes Budapest fővárosába való visszatérését egybekapcsolni azzal, hogy Debrecen városát, ahol bizonyára több erős kálvinista emberrel lesz alkalma találkozni, szerencsésítse meg magas látogatásával.

Debrecen városának s jelenlegi egyetemmé fejlesztett ősi református Kollégiumának évszázados érintkezése van Németalföld kálvinistáival, akiknek főiskoláiban nem egy kiváló református tanárunk és papunk végezte magasabb kiképzését. Debrecen emlékkertjét Ruyter Adorján emléksoborra ékesíti. Megannyi történelmi vonatkozás, amely fentartja bennünk a nemes hollandok iránti tisztelet és ragaszkodás érzetét, melyet Kegyelmes Uramnak látogatása bizonyára még fokozni fog.

Amerikai rendszerű legjobb marokrakó aratógépek, fűkaszálók, szénagyűjtők, Planet-rendszerű tengerei- és répakapák; eredeti Bächer acélekék, Melichár Unikum-Drill vetőgépek, négyzetbeültető gépek, „Avance” nyersolajmotorekék kizárólagos raktára: BÄHMER SÄNDORNÄL, Debrecen, Plac 43. sz., Bächer—Melichär gépgyárának fióktelepén. Legjobb manilla-zsinog! Telefon: 962. szám. Legjobb manilla-zsinog!

Mély tisztelettel kérem, hogy városunk vendége gyanánt esetleg nagybecsű családjának tagjaival együttesen megjelenni és bennünket nagybecsű látogatásával megtisztelni kegyeskedjék.

Kiváló tisztelettel vagyok
Debrecen, 1916. április hó 23.

Kész szolgálja:
Márk Endre,
udvari tanácsos, polgármester.

HIREK

***

— **A braganzai herceg köszönete.** Mint jelentették, Debrecen város tanácsa táviratilag üdvözölte Dom Miguel braganzai herceget abból az alkalomból, hogy a király vezérőrnagygyá léptette elő. — A braganzai herceg Márk Endre udvari tanácsos polgármesterhez intézett következő levelében válaszolt az üdvözlésre:

Méltóságos Uram!

Szívem mélyéből köszönöm Önnek, a híres város Polgármesterének, a város Tanácsának és egész Közönségének hozzám juttatott szerencsekívánatait. Biztosítom arról, hogy Debrecenszívemmel örökre össze van főrva: hisz drága ezredemnek állomása, második hazája, mely ezrednek harminc éven át voltam tagja. Ma is állandó figyelemmel kísérem az ezred vitézi tetteit és csodálom virtusait, melyekkel heradhatatlan babérokat szereztek maguknak és dicsőséget hazájuknak.

Őszinte köszönetem megújítva, vagyok Méltóságodnak

107. Tábori posta, 1916. április 20.

Készséges hiva:

Braganza,
cs. és kir. vezérőrnagy.

— **Ivánka Imre társai a pozsonyi törvényszék előtt.** Pozsonyból táviratozzák: A kir. törvényszék ötös büntető tanácsa ma kezdte meg a főtárgyalást Ivánka Imre országgyűlési képviselő és társainak hadseregszállások körül elkövetett visszaélések miatt megindult büntetőperében. A főtárgyaláson Ivánka Imre, aki a múlt héten állítólagos idegbetegsége miatt szanatóriumba vonult, nem jelent meg. — A kir. ügyész indítványt terjesztett elő, hogy Ivánka Imre ügyét a többi vádlottétól elkülönítve tárgyalják. A törvényszék hozzájárult az ügyész indítványához.

— **A 19—50 éves B) osztályu debreceni népfőlkelők összeírása.** A városi katonai ügyosztály a következő hirdetményt tette közzé:

Az 1915. évi II. t.-c. alapján utasítatnak az 1897. évtől 1866. évig bezárólag terjedő időközben született összes népfőlkelésre kötelezettek, kik tényleges katonai szolgálatot nem teljesítenek, hogy összeírásuk végett jelentkezzenek és pedig 1916. évi április hó 29-én: 1897; április 30-án: 1896, 1895, 1894, 1893, 1892; május hó 1-én: 1891, 1890, 1889, 1888, 1887, 1886, 1885, 1884; május hó 2-án: 1883, 1882, 1881, 1880, 1879, 1878; május hó 3-án: 1877, 1876, 1875, 1874, 1873, 1872; május hó 4-én: 1871, 1870, 1869; május hó 5-én: 1868, 1867, 1866 évben született egyének, ide értve a felmentetteket is; május hó 6-án az 1865. évben született és eddig még nem jelentkezett vagy felmentett egyének és a külföldi honosak a városházán délután 8 órától 12 óráig és délután 3 órától 5 óráig.

Az összeírásuk végett fentiek szerint jelentkezésre utasított egyének közül az 1897—1878 évi születésűek összeírásuk után az előjárásnak később közzéteendő rendelkezéséhez képest megjelölt helyen folyó évi május 16-tól június 24-ig terjedő időközben, az 1877—1866 évi születésűek pedig egy későbbi időben népfőlkelési bemutató pótszemlére fognak behívatni és elővezettetni és ott alkalmasságukhoz képest osztályoztatni. Az alkalmasok bevonulásuk idejéről hirdetmény útján nyerneket értesítést.

— **Hitszónoklatok a hadikölesőről.** Az izraelita husvét ünnepe a mai napon ért véget. Az ünnep utolsó napján a Deák Ferenc-utcai templomban megtartott istentisztelet során Krausz Vilmos főrabbi buzditó beszédet intézett a hívekhez, hogy tartsák hazafias kötelességüknek az új nemzeti hadikölesőn minél teljesebb sikerének előmozdítását. Az orthodox izraelita templomban Strasser Sámuel főrabbi hívta fel lelkes szavakkal a hitközség tagjait a nemzeti hadikölesőben való tömeges részvételre. — A lelkipásztorok hazafias beszédei mindkét helyen mély benyomást gyakoroltak a közönségre.

— **Wolff ezredes harctéri levele.** A debreceni 39-ik gyalogezred kitiűnő ezredese, Wolff János, akinek neve az 1914. őszén Tysowickánál vívott ütközet lévén a hadsereg aranykönyvébe került. — mint annak idején jelentettük — február hó elején újra a frontra ment. Az orosz harctér Strypa-szakaszán teljesít azóta szolgálatot, mint egy nagyobb részt székely harcosokból álló vitéz gyalogezred parancsnoka. Innen küldte Márk Endre udvari tanácsos polgármesterhez alábbi levelét, amely ékes bizonyítéka annak, mennyire együvé tartozónak tekinti magát Wolff ezredes Debrecen városával, amelynek társadalma szeretettel és tisztelettel veszi őt körül. A levél így hangzik:

Strypa-állás, 1916. IV. 10.

Méltóságos Polgármester Ur!
Mélyen tisztelt Barátom!

Debrecen városához fűződő ragaszkodásom, hol ifjúkoromtól kezdve boldogan éltem, hő vágygyal tölti el lelkemet, hogy főleg a város buzgó és érdemdus polgármesterének életjelt adjak magamról. Ezt csak hat hét eltelté után teszem, amit azzal indokolok, hogy mint parancsnok, az első időben nagy munkával voltam elfoglalva, mivel az itteni viszonyokról pontos képet akartam magamnak szerezni.

Itt én egy kiváló cs. és kir. gyalogezred parancsnoka lettem, a legénység javarésze székely, valamennyi kiváló, bátor harcos. — A mi harctériünkön átlag nyugalom van, kivéve a gyakori tűzérési harcokat, melyek gyakran éjszaka folynak le, ugyszintén a mindkét részről időnkint jelentkező repülő felderítő munkálatait, melyek azonban nálunk már megszokott dolgok. Vitéz ezredemmel hő vágygyal várjuk azt a pillanatot, amikor régi óhaiunk szerint, az oroszokkal farkasszemet nézve, a bennünk lakozó ősi erőt megmutassuk. Valószínű, ez nemsokára be is következik, addig is ébren örködjünk.

En hála Istennek egészséges vagyok, láb-fájásom is már majdnem egészen megszünt, különben az embernek nem jut ideje az ilyenekre gondolni. Kiváló nagyrabecsülésem kifejezése mellett szíves üdvözléssel küld Neked és a kedves debrecenieknél őszinte tisztelettel:

Wolff, ezredes.

Aki fogalt
épségben akarja

megtartani, az jegyezze meg magának jól, hogy ezt csakis naponként következetesen kereszttlívtt fogápolással érheti el. Ehhez nélkülözhetetlen az antiszeptikus szájviz, ilyen az Odol, amely tudományos vizsgálatok bizonyossága szerint meggátolja a fogroncsoló tényezők működését. Az Odolnak ezenfelül még felséges üdítő ize is van.

— **Signum laudis.** Mint a honvédség Rendleti Közlönyének mai száma jelenti, a király megparancsolta, hogy Pajor Antal m. kir. 8-ik honvéd ágyusezredbeli hadnagynak az el-lenséggel szemben tanusított vitéz magatartásáért a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék. Pajor Antal tűzerhadnagy, aki Pajor Kálmán dr. debreceni kir. itélőtáblai tanácselnök fia, három hónapon át a Monte San Michelen a gyalogsági rajvonalban mint megfigyelő tiszt teljesített szolgálatot, míg egy súlyos koponyalövés kiszólitotta a küzdők sorából. Főlebbbvalóinak dicséretéhez, a melyre kötelességének hősies teljesítésével méltán rászolgált, most a király által adományozott signum laudis járult.

— **Biharvármegye feldult tűzhelyeinkért.** Biharvármegye is lelkesen hozzájárult az orosz dúlás alkalmával elpusztult kárpáti falvak fel-ségélyezéséhez. A vármegyében megindított gyűjtés, amint az amakidején kimutatást nyert, március 24-ig 71,454 korona 73 fillért eredményezett. Április közepén Fráter Barnabás alispán a gyűjtés eredményéből további 25,622 korona 98 fillért utalt át a Khuen-Hédervary Károly gróf elnökléte alatt álló Háboruban Feldult Tűzhelyeket Ujrafelépítő Országos Bizottság rendelkezésére. A vármegye közönsége és a községek ezenfelül is még körülbelül 30,000 koronát szavaztak meg, úgy, hogy mire a gyűjtés befejezést nyer, Biharvármegye adománya biztosan fel fog szaporodni legalább 125,000 koronára. Ismét szinmagyar vármegye tehát az, amely határtalan és lelkes áldozatkészséggel hozzájárul ahhoz, hogy az oroszult felvidék lakosai, szebben mint volt, visszakapják elpusztult hajlékaikat.

— **„Egy játékos, aki nyer“** című szenzációs filmjűdonság van ma és holnap műsoron az Urániában. A sors és a szenvedély milyen irtózatos helyzetbe juttat embereket — ritkán állította oly érdekes film élénk, mint ez a bűnügyi történet, melyben a főszerepet Carlo Wieth, a kitiűnő dán színész adja.

— **A nagylétei Matuzsálem.** Az antialkoholisták nem kis szomorúságára és csodálkozására módfolótt tanulságos eset merült föl, mely ha nem volna tüneményszerű kivétel, sok minden következtetést lehetne levonni belőle. Arról van szó, hogy Kanalas György teknővájó cigány, a közeli Nagyléta községben száztizenöt éves korában meghalt. Hogy valóban ennyi időt élt-e, azt persze bajos volna megállapítani, de a községi jegyző erősen állítja, hogy csakugyan ennyi idős volt. Az édesapja állítólag százhuszonöt éves korában fejezte be földi pályafutását és családjának legtöbb tagja magas kort ért meg. Már maga az a tény, hogy a mai viszonyok között egy ember jóval több, mint száz esztendeig éljen, föltűnést kelthet, de ha tekintetbe vesszük, hogy az öreg cigány teljes életében iszákos volt és hogy többször volt berugva, mint józan állapotban, méltán álmélkodhatunk az eseten, tekintetbe véve, hogy az orvosi tudomány szerint a szesz aránylag hamar megőrli az emberi egészséget. A száz-tizenöt esztendő Kanalas György, amint hatvan és több éves unokái beszélnek, rendkívül szerette a pálinkát s folyton azt hangoztatta, hogy ez az ital tartja benne a lelket. Életének uolsó éveiben is többször megtörtént, hogy alig bírt állani a lábán és úgy dülöngözőtt, mint annak a rendje, bizonyosságul annak, hogy alaposan beszédett a jóból. Ha tehette, nem dolgozott, de mert munka nélkül kissé bajos megélni, hát szükség esetén a munkához is hozzáfogott. Életerefe az utóbbi hónapokban tört meg, amikor munkaképtelenné vált. Azt azonban nem jegyezték föl róla, hogy ebben az időközben is ivott-e még.

— **Sas és veréb.** Érdekes eseménye van ma az Apollonak. Bemutatóra kerül ugyanis a filmjűdonságok javából két értékes és hatásos dráma. Az egyiknek „A rejtelmes feleség“, a másiknak „Senki fia“ a címe. Dacára, hogy a két dráma az igazi sláger-képekből való, mégis a műsor kiemelkedő részét egy egyfelvonásos filmjáték foglalja le: a „Sas és a veréb“. Amolyan Molnár Ferenc-féle stílusban írt filigrán mozaikról van itt szó, melyben a két főszereplő közül a Sas egy nemzetközi, nagyszabású szélhámos, a Veréb pedig egy ügyefogyott, tapasztalatlan és kezdő betörő. E kis film bemutatóján a fővárosi Royal, Apollo közönsége nyíltzinen tapsban tört ki. Ez a magyarázata

annak, hogy a kis film a műsor koronáját képezi. Ma az előadások 5 órakor mérsékelt, 7 és 9 órakor rendes helyárrakkal kezdődnek.

— **Előadás a hadikölcsönről.** A debreceni Fűszerkereskedők Egyesülete e hó 27-én, csütörtökön délután 3 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében gyűlést tart, melynek legérdekesebb tárgya: Radó Rezső dr. kereskedelmi- és iparkamarai h. titkár előadása lesz a negyedik hadikölcsönről. A napirenden a háborúval kapcsolatos kereskedelmi ügyek megbeszélése szerepel, mint a liszt-elszámolás kérdése, áruk vásárlása a városi hatóságtól, stb.

— **Az új időszámítás és a mozgószínházak.** A május 1-én életbelépő új időszámítás erősen foglalkoztatja a mozgószínházak vezetését is. Hogy az előadások időpontja lehetőleg a nagyközönség kényelmének megfelelően legyen megállapítható, ezúton is felkéri a színházak vezetését a nagyérdemű közönséget, hogy a színházak pénztáránál kapható szavazólapok igénybevételével szíveskedjenek eldönteni az előadások új időpontját.

Árverési hirdetés.

A debreceni kir. járásbírósnak Pk. II. 248/9. 1916. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Központi Bank m. sz. debreceni cég részére 14.000 kor. tőke, ennek 1911. év október hó 31. napjától számítandó 8% kamatai és az eddig összesen 453 kor. 10 fill. perköltség erejéig 1912. évi december hó 8-án bíróság lefoglalt és 850 koronára becsült tehán, gazdasági eszközök és szénából álló ingóságok 1916. évi április hó 28-án délután 2 órakor kezdetét veendő és Vámospércsen, Vizutca 52. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik a fizetett összeg betudásával.

Debrecen, 1916. évi április hó 10-én.

Lőrincz Endre bírói kiküldött.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szög hatvan HMR. Minden további szó 6 HMR. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc HMR.

Aranyat-öntőt, brilliánt, zaloggyeget vesz, meghívásra hához is elmegy Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Keresünk jóírású, gyorskezdő, irodai munkára jól bevált leányt. — Cim a kiadóhivatalban.

Linoleum szobalakk, minden szín és gyártmányban kapható Weisz festéküzletben, Hatvan-utca 11.

Szabászati tanintézetben szabásmintarajzok modell után megrendelhetők Szent Anna-utca 32.

Legeltetésre vállalunk mindenféle jószágot Monostorpályi község határában fekvő 350 hold legelő területünkre. Érdeklődni a Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Szalongarnitúra, hármas tükör, sporhert, olcsón eladó Iskola-u. 8.

Kettősás kilogramm különböző szélességű teljesen új hajtó bőrszíjak azonnal eladók. Értekezhetni Debreczeni Gazdák bankjában, Kossuth-u. 17.

Gépolaj

világos,

Gépszir,

Hengerolaj,

Padlóolaj

I-a minőségben kapható

WEISZ

festéküzletben

HATVAN-UTCA 11.

Bolthelyiség

Kossuth-utca 11. szám alatt, nagyobb szabású bármily üzlet részére, terjedelmes mellékhelyiségekkel, 1916 augusztus 1-től bérbe vehető. Értekezhetni KARDOS LÁSZLÓ üzletében.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró tifusz, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabban erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 1 koronáért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Pertik, Vas stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus köztiszteknél (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform-szappan

finom, gyenge pipere-szappan, lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is: szépíti, megpuhítja és illatosítja teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára 1 korona 60 fillér.

Fodormenta Lysoform

erősen antiszeptikus hatása szájvíz. Szájbűzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgálzásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvege 1 kor. 60 fillér.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban és drogériában. Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára, Ujpesten.

Valódi brünni szövetek

Tavaszi- és nyáriszezon 1916.

A meddig a készlet tart!
1 vég 3-10 m hosszú úri ruhára (kabát, nadrág, mellény), szalonruhászöveteket, felöltőszöveteket, sportruhászöveteket, selyem-kamarnaszöveteket, egymind női kosztümszöveteket küld olcsó gyárakért a hiteles és szolid jólistmert posztógyártelep

Siegel-Imhof, Brünnben

Minták ingyen és bérmentve.

A magányvő előnyei a szöveteket egyesest a gyárhelyről Siegel-Imhof cégtől rendelni jelenleg jelentékenyebbek mint mindenkor. A korai anyag bevásárlás következtében ma is abban a helyzetben vagyunk, hogy vevőinknek az olcsó és értékes szövetekből dús kiválasztást nyújtsunk. Minden rendelésnek mintahű és gondos kiviteléért szavatolunk.

Gépirónőt

keillő gyakorlattal azonnal alkalmaz

Dr. Szelényi Árpád

gyógyszerész, Piac-utca 30.

Kardos László

KOSSUTH-UTCA 9.

ajánlja tavaszi árucikkeit, valamint nagy raktárát, mely gazdagon el van látva mindenfaj **vászon, fehörnemű, kelegye, harisnya és damaszt árukkal.** **Paplantöltővatta és matrácöltő-lőszőr** nagyban is kapható.

Az Augustus gyorssegély-alap hadibiztosítási osztálya

keres azonnali belépésre egy az irodai teendőkhöz jártas jó megjelenésű fiatal embert.

Pályázatok vagy személyes megjelenés a Phoenix biztosító társaság vezértitkáránál Arany János-utca 2.

Somossy László cég

HASZDVARMEGYE SZÁLLÍTÓJA

Tavaszi ujdonságok

Divatkelme, Ruhaselyem,

Ruhavászon, Zephir,

Karton, Grenadinokban

óriási választék!

Máthéi János

vizvezeték, fürdőberendezés és csatornázási vállalata

elvallalja házi vezeték szakszerű bekötését, vizvezeték, fürdőberendezést, csatornázást és e szakmába vágó javításokat felelősség mellett, napi árakban

DEBRECZEN,

Műhely és iroda: Darabos-utca 54.

Telen 321.